

Rom sam i time se ponosim

16 Studeni 2020 Ivanka Herceg Hitova: 1665

Ivica Amić-Braco, poznat je većini žitelja novogradškoga kraja, Brodsko-posavske županije, ali i šire. Ne samo po obrtu i poslu kojim se bavi, već i po velikom zalaganju za kvalitetniji život pripadnika romske nacionalne manjine.

Osim o vlastitoj, Ivica vodi brigu o mnogim romskim obiteljima, o njihovim pravima, obvezama, a i na funkciji je zamjenika predsjednika Vijeća romske nacionalne manjine Brodsko-posavske županije.

Spremno se odazvao ispričati i svoju životnu priču koju je i počeo riječima:

-Prvi sam se ovdje izjasnio kao Rom i ne stidim se toga. Iako nas dosta ima i na ovom području, mnogi se ne žele izjasniti kao Romi. Ipak se zadnjih godina osjete promjene, a i dosta s njima razgovaram, potičem da se ne srame svoga porijekla, svojih korjena. Svi smo mi ljudi i trebamo poštovati jedni druge.

O dolasku u Novu Gradišku

Ivica Amić-Braco rođen je u Požegi, a potom se život njegove obitelji nastavlja u Našicama. Djed i otac doselili su u Slavoniju iz Sunje, sa Banije, a mamini iz Slatine. S očeve strane ima ličke korjene, a kako kaže, pradjed mu nije bio Rom, ali prabaka je.

Nekada su Romi živjeli pod šatorima, često se selili iz mjesta u mjesto.

-I ja sam tako živio s roditeljima, sakupljali smo stare krpe, perje...stalno smo mijenjali sela, gradove. I tako do moje 15. godine. Tata je na koncu odlučio doseliti se u Novu Gradišku i tako da smo stigli 1974. i u Domčevoj ulici izgradili kuću. Tada su ovdje bile još samo dvije kuće, sada je to pravo naselje.

Život nije bio lagan. Bilo je lijepih dana, ali i jako teških. Borba za opstanak. Vremenom smo se izborili za bolji život, hvala Bogu-priča nam Braco.

Bavio se prodajom voća i povrća, išao je po tržnicama, selima...pa i sada ima vrt u kojemu on sam uzgaja povrće za obitelj. I, kako nam je rekao, u tome baš uživa.

- Jedan Zdenko iz Pakraca ponudio mi je da krenemo u posao sa starim željezom, pristao sam i tako sve do danas. Već 11 godina imam i vlastiti obrt. Kada treba pomaže i obitelji u poslu, a žena i djeca su preuzeli taj teret na sebe kada nam se jedan od sinova razbolio i kada sam ga vodio liječnicima i bio s njim u bolnicama. Na žalost, preminuo je sa 13 i pol godina. Pružio sam mu sve što sam mogao, ali da nije bilo toga našega posla ne znam kako bih rekao nam je naš sugovornik.

Ponosan je otac 11-ero djece i djed 25-ero unučadi

-Ma o svima brinem, dolaze i na ručak i na večeru, uvijek su dobro došli...pa moji su.

Petero djece mi se rodilo tijekom Domovinskoga rata. Bio sam hrvatski branitelj 5 godina, najprije pripadnik 108. slavonskobrodske, a po ustroju i novogradiške 121. brigade. U Gardi su bila i moja dva brata, poginuli su. Bilo je još Roma koji su branili Hrvatsku i nitko nas nikada nije odvajao od drugih. Svi smo bili hrvatski branitelji- kaže nam Ivica Amić.

Ivica ima braću i sestre i njih su 9-ero jako vezani. Pomažu jedni drugima. I inače su Romi dosta obiteljski vezani.

-Romski jezik, na žalost, ne govorimo, ne znamo. Rom sam i ne stidim se toga, ali žao mi je što nas nitko nije naučio romski jezik. Naši Romi u Novoj Gradiški ne izjašnjavaju se kao Romi. Ja sam se prvi opredjelio, okupljam ih da se dokažemo, da pokažemo da smo vrijedni. Vjera je jedno, a nacionalna pripadnost drugo. Stalno im to objašnjavam. Ne trebamo se stidjeti svoga porijekla, svoje kulture.

Romi inače prihvaćaju jezik i nacionalnost zemlje u koju dođu, brzo se prilagodimo. Takav smo narod. Možda je i to razlog zbog kojega se mnogi ne izjašnjavaju kao Romi- priča nam Ivica Amić.

Za Rome u Hrvatskoj puno je toga pozitivnoga napravio saborski zastupnik Veljko Kajtazi

Čim smo spomenuli saborskog zastupnika Veljka Kajtazija, Ivica je izrazio zadovoljstvo svime što je taj čovjek napravio za romsku nacionalnu manjinu.

-On čini sve kako bismo bolje živjeli. Veliki je to čovjek koji se za nas Rome bori više nego mi sami. Podržavamo ga i uvijek ćemo biti uz njega. Projekti za koje se izborio doprinijeli su da i mi imamo osnovne uvjete za život u 21. stoljeću. Eto mi u Domčevoj ulici imamo vodovod, telefon, ali nemamo još kanalizaciju. Puno je učinjeno da se pokrene proces legalizacije naših kuća i to je u tijeku. Kada to ostvarimo dobit ćemo i rasvjetu, a nadamo se i asfaltiranju preostalog dijela ceste u Ulici Ivana Domca. Ne govorim to samo zbog nas, nego zbog svih stanovnika ove ulice, zbog djece koja često, kada pada kiša, u školu dolaze „kaljavi“, što nije lijepo, ali što mogu, kada je tako. Moram priznati da se ipak cjelokupni uvjeti življenja za nas mijenjaju na bolje. Zadovoljni smo i sa Gradom, puno nam je pomogao i razumio nas i gradonačelnik Vinko Grgić, a svakako moram reći da i našu djecu u školi ne razdvajaju od druge djece. Pa i ovdje u ulici međusobno si pomažemo, ne mislim samo na Rome. Slažemo se sa susjedima. Zadovoljni smo, iako uvijek može bolje- kaže Ivica Amić.

Djeca se moraju školovati !

U današnje vrijeme djeca moraju ići i završiti osnovnu školu, ali i srednju i imamo djece koja uspješno nastavljaju obrazovanje, kaže naš sugovornik. -Važno je to za budući život i djevojčica i dječaka, bez razlike. Trebaju imati zanat, zanimanje kako bi se zaposlili i imali od čega živjeti. Moja se djeca školuju, a i 5 unučadi također ide u školu. Jedan od unuka će sada i u malu školu u vrtić- dodaje Braco.

Također je posvjedočio kako dosta poučavaju žensku djecu kako se ne bi udavale još kao djevojčice. I to se, prema njegovim riječima, mijenja na bolje.

Ivičina obitelj je katoličke vjere, kao i dosta pripadnika romske nacionalnosti u njihovom bližem okruženju. Djeca pohađaju vjeronauk, a kako nam je rekao, u župi Kraljice sv. Krunice, kojoj pripadaju po mjestu stanovanja, primili su i sakramente krštenja, pričesti i krizme. U svemu tomu im je puno pomogla časna sestra Karolina, koja je i kuma njegovoj unučadi i jednoj kćerki, kao i djeci njegova pokojnoga brata.

Sestra Karolina ih je puno toga naučila što im je potrebno u svakodnevnom životu i na tomu su joj, kako ističe Ivica, neizmjerano zahvalni.

Romi su jako veseli i društveni

-Veseli smo, volimo šalu, igranku, društveni smo. S obzirom da sam i u Gardi bio kuhar često napravim čobanac, fiš, pa se okupimo i družimo. A volimo i svatove. Imamo običaje u svatovima, koje zovemo „bosanski“ i podrazumijevaju veliko darivanje i slavlje i po nekoliko dana. Idemo često u svatove. Nekada to potraje i tjedan dana. Naravno ovisi o financijama, ali veselja mora biti- ističe Braco i dodaje kako Romi jako poštuju i svoje stare.

- Da nije bilo njih, ne bi bilo ni nas. Oni su se za nas izborili da bolje živimo i još nisam čuo da je netko od Roma svoje stare poslao negdje iz kuće. Brinemo se o njima, to je neupitno-naglasio je.

Imao je poteškoća s poslom zbog pandemije koronavirusa, ali kako kaže, nekako guramo. Sinovi i braća radili su na moru, ali su se morali vratiti kući. –Proći će to, trebamo se čuvati i biti strpljivi, poručuje.

Većina romskih obitelji naučila je i od Brace da u životu trebaju raditi i od rada živjeti tako da ih samo nekoliko iz njegove ulice živi od socijalne pomoći. –Ne gledamo da nam drugi daju, borimo se da sami imamo- istaknuo je.

Što se želja tiče kaže uz osmijeh- Volio bih da budemo zdravi i da svi živimo dobro.

Vesele se i nadolazećem advenstkom vremenu i Božiću.

-Pripremljena je zimnica, obavljeno kolinje. Dolazi nam polako Božić i to nam ne može nitko uzeti, pa ni korona. Proslavit ćemo, pa onda krećemo u slijedeću, nadam se, bolju, zdraviju i uspješniju godinu-zaključuje Ivica Amić-Braco.

Foto: Ivica sa dijelom svoje velike obitelji

Tweetaj